

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-04-32093-40-2/24
Sarajevo, 16.09.2024.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
Služba za skupštinske poslove

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu Kluba zastupnika Demokratske fronte, dostavlja se

Klub zastupnika Demokratske fronte je na 16. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 10.06.2024. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, **uputio zastupničku inicijativu:**

„Ostvarivanje prava prvenstva pri pregledu za određene kategorije stanovništva, u ovom slučaju trudnice i onkološke pacijente u JUDZKS, kroz izradu internog akta, a u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (“Sl.novine FBiH” br. 46/10 i 75/13).“

U vezi sa postavljenom zastupničkom inicijativom, dostavljamo sljedeći

ODGOVOR

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je dana 09.09.2024. godine, osnovom postavljene zastupničke inicijative zatražilo izjašnjenje od strane JUDZKS. S tim u vezi, dostavljen je odgovor JU Doma zdravlja KS, akt broj 01-05-04-03-5795-2/24 od 09.09.2024. godine, definisan na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti (“Sl.novine FBiH”, broj 46/10 i 75/13) i Zakona o zabrani diskriminacije (“Sl.novine BiH” br. 59/09 i 66/16), a koji dostavljamo u prilogu ovog akta.

Također, ovo ministarstvo je mišljenja da je potrebno da onkološki pacijenti i trudnice ostanu na listi prioriteta pri prijemu, iako za iste ne postoji zakonsko uporište za donošenje predmetnog internog akta u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Zakonu o zabrani diskriminacije u BiH.

S poštovanjem,

MINISTAR

Mr. sc. d. [Redacted]

[Redacted] sanović

DOSTAVLJENO:

- 1.Naslovu
- 2.a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
Web: <http://mz.ks.gov.ba>, E-mail: mz@mz.ks.gov.ba

1/3

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA
KANTONA SARAJEVO
V.D. GENERALNI DIREKTOR
BROJ: 01-05-04-03-5795-2/24
DANA, 09.09.2024. godine
SARAJEVO, VRAZOVA 11

Amir
16.09.24
RCA 4997

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIMLJENO	10-09-2024	Broj prijema
10	04	32093-143

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
Ul. Reisa Džemaludina Čauševića 1
71000 Sarajevo

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO
Ul. Reisa Džemaludina Čauševića 1
71000 Sarajevo

**Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu, dostavlja se
Veza, Vaš dopis broj: 01-04-32093-40/24 od 30.08.2024. godine.**

Poštovani,

Dana 04.09.2024. godine na protokol JU Dom zdravlja KS, zaprimljen je Vaš akt broj: 01-04-32093-40/24 od 30.08.2024. godine, u čijem prilogu se dostavlja zastupnička inicijativa kluba zastupnika Demokratske fronte. Klub zastupnika Demokratske fronte je u okviru 16. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo uputio sljedeću zastupničku inicijativu:

„Upućujemo hitnu inicijativu radi ostvarivanja prava prvenstva pri pregledu za određene kategorije stanovništva, u ovom slučaju trudnice i onkološke pacijente u JUDZKS, kroz izradu internog akta, a u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Sl. novine FBiH broj 46/10 i 75/13). Zakon je jasan po pitanju pacijenata koji imaju prioritet, što je propisano u članu 8. tačka 4. i članu 12. tačka 3. ovog Zakona, gdje se pominju pacijenti sa malignim oboljenjima.

Društvena briga za zdravlje pod jednakim uvjetima na teritoriji Federacije ostvaruje se osiguranjem zdravstvene zaštite stanovništvu Federacije, kao i grupacijama stanovništva koje su izložene povećanom riziku obolijevanja. Očekujemo da će Etički komitet JUDZKS, koji mora voditi brigu o realizaciji usluge i kvaliteta kada su u pitanju ugroženi pacijenti, što je propisano Zakonom u članu 76. tačka 4, i Komisija za poboljšanje kvaliteta i bezbjednost zdravstvene usluge, koja vodi brigu o kvalitetu, utvrditi prioritetne liste prijema pacijenata.

U vezi sa pokrenutom inicijativom očekujemo da se u svim domovima zdravlja istaknu obavještenja da pored teških bolesnika, hitnih slučajeva, trudnice i onkološki pacijenti imaju prednost prilikom prijema na pregled.

Obrazloženje:

Na vašoj službenoj stranici objavili ste informaciju vezanu za prioritet prilikom prijema u JUDZKS, a sve u povodu medijskih objava o činjenici da je trudnicama i onkološkima pacijentima oduzeto pravo prioriteta prilikom prijema na pregled. Također, naveli ste da JUDZKS kao ustanova primarne zaštite, u skladu sa etičkim normama, trudnice i onkološke pacijente tretira kao i prioritet iako ih Zakon kao takve ne prepoznaje. Zakon o zdravstvenoj zaštiti je jasan po pitanju pacijenata o kojima treba da se vodi briga i prioritet i članom 12. ovog Zakona izričito navedena maligna oboljenja u kategoriji prioriteta.

Očekujemo da sa posebnom pažnjom tumačite navedeni Zakon i omogućite svim grupacijama stanovništva koje su izložene povećanom riziku obolijevanja prioritet prilikom prijema pacijenata. Interni akti će omogućiti prednost određenim kategorijama, a sve u skladu sa već navedenim članovima Zakona.“

U skladu sa navedenom zastupničkom inicijativom kluba zastupnika Demokratske fronte, obavještavamo Vas da Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Sl. novine FBiH“ broj, 46/10 i 75/13) niti u jednoj odredbi ne propisuje mogućnost prvenstva pri pregledu za određene kategorije stanovništva, pa tako ni u citiranim odredbama zastupničke inicijative u članu 8. tačka 4) i članu 12. tačka 3). Član 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisuje društvenu brigu za zdravlje stanovništva koja se ostvaruje na nivou Federacije, kantona, općine odnosno poslodavaca i pojedinca, dok član 12. istog zakona propisuje društvenu brigu za zdravlje pod jednakim uvjetima na teritoriji Federacije sa navođenjem grupacija stanovništva kao i stavovima šta podrazumjeva zdravstvena zaštita.

Nadalje, podsjećamo Vas da je članom 19. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH propisano da: „*Načelo pravičnosti zdravstvene zaštite ostvaruje se zabranom diskriminacije prilikom pružanja zdravstvene zaštite na osnovu rase, spola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, vjeroispovijesti, političkog ili drugog ubjeđenja, seksualne orijentacije, imovnog stanja, kulture, jezika, vrste bolesti, psihičkog ili tjelesnog invaliditeta.*“, što je suprotno navodima iz predmetne zastupničke inicijative o eventualnom prioritarnom prijemu pacijenata.

Također, Zakonom o zabrani diskriminacije („Sl. novine BiH“ broj, 59/09 i 66/16) u članu 2. propisano je sljedeće:

„(1) *Diskriminacijom će se, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.*

(2) *Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.*“

Dakle, Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH i Zakon o zabrani diskriminacije u BiH, propisuju zabranu diskriminacije prilikom pružanja zdravstvene zaštite, međutim, iako Zakon o zabrani diskriminacije u BiH, u članu 5. predviđa izuzetke od principa jednakog postupanja, one se odnose na zakonske mjere i radnje koje se neće smatrati diskriminacijskim kada se njima ostvaruje legitiman cilj i ako postoji razuman odnos proporcionalnosti između sredstava koja se koriste i cilja koji se nastoji realizirati i kada proizilaze iz provođenja ili donošenja privremenih posebnih mjera osmišljenih bilo da se spriječe ili nadoknade štete koje lica trpe a koje su određene osnovama navedenim u članu 2. ovog zakona i to naročito za pripadnike ugroženih grupa, kao što su: invalidna lica, pripadnici nacionalnih manjina, žene, trudnice, djeca, omladina, starija lica i druga društveno isključena lica, civilne žrtve rata, žrtve u krivičnim postupcima, raseljena lica, izbjeglice i azilanti; odnosno da se omogući njihovo puno učešće u svim oblastima života.

Uzimajući u obzir navedene odredbe Zakona o zabrani diskriminacije u BiH, iz istih proizilazi da se eventualne mjere neće smatrati diskriminacijskim kada proizilaze iz provođenja ili donošenja privremenih posebnih mjera ili ako su nekim drugim, isključivo zakonskim propisom, utvrđene, kao što je to primjerice slučaj sa demobiliziranim braniocima i demobiliziranim braniocima dobrovoljcima koji prema članu 11. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 44/05 - odluka US, 70/07, 9/10, 95/13 - odluka Ustavnog suda, 90/17 i 29/22) ostvaruju prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova i civilnim žrtvama rata koji prema članu 11. Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 60/23) ostvaruju prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga.

Eventualno donošenje odluke o davanju prednosti određenoj kategoriji stanovništva prilikom prijema, predstavljalo bi trajnu mjeru.

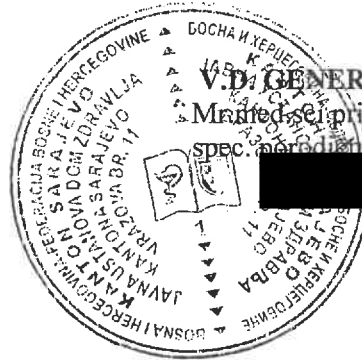
Što se tiče konkretne zastupničke inicijative kluba zastupnika Demokratske fronte, da se izradom internog akta utvrdi ostvarivanje prava prvenstva pri pregledu za trudnice i onkološke pacijente, smatramo da s obzirom na navedene odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH i Zakona o zabrani diskriminacije u BiH, te činjenice da drugim zakonskim i podzakonskim aktima u oblasti zdravstvene zaštite, nije propisana mogućnost prvenstva pri pregledu za trudnice i onkološke pacijente, ne postoji zakonsko uporište za donošenje predmetnog internog akta, kojim bi navedene kategorije stanovništva prilikom prijema imale prednost.

Posebno napominjemo, iako na listi prioriteta pri prijemu, sukladno navedenim zakonskim odredbama, nisu uvršteni onkološki pacijenti i trudnice, da su u našoj Ustanovi uvijek imali prednost pri prijemu, što će se nastaviti i u budućnosti.

S poštovanjem.

Dostaviti:

- Naslovu x2
- SPKOP
- a/a

V.D. GENERALNI DIREKTOR
Miroslav Čeliprim.dr. Milan Mioković
spec. meridijane/obiteljske medicine